

Nr. Înreg: 113/26.03.2026

Raport anual cu privire la stadiul derulării programului de ameliorare și rezultatele obținute în anul de control 2024-2025 – rasa Galloway

1. Obiectivul programului de ameliorare

Programul de ameliorare al rasei Galloway, constă în ameliorarea rasei și vizează menținerea caracterelor de rusticitate și caracterelor de reproducție (fertilitate, fecunditate, ușurința la fătare), concomitent cu îmbunătățirea caracteristicilor producției de carne.

În raport cu acest scop, ținând cont de mărimea populației din România și condițiile specifice exploatării animalelor în țara noastră, au fost identificate următoarele *obiective de selecție* la nivelul rasei:

1. Calități reproductive care să permită realizarea dezideratului „anul, vaca și vițelul”: fertilitate, fecunditate și longevitate;
2. Ușurința la fătare, viței viguroși;
3. Rusticitatea;
4. Îmbunătățirea potentialului de creștere;

Performanțele proprii care constituie obiectul selecției sunt:

- Greutatea corporală la vârsta de referință de 210 zile;
- Greutatea corporală la vârsta de referință de 365 zile pentru candidații la selecție.

2. Structura efectivului

Structura efectivului pe categorii fiziologice și secțiuni ale registrului genealogic în funcție de dimensiunea exploatației și pe județe la sfârșitul anului de raportare este prezentat în tabelul 1, respectiv tabelul 4.

Structura efectivului pe categorii fiziologice și secțiuni ale R.G. în funcție de dimensiunea exploatației (E) la începutul anului de control 01.10.2024

Tabelul 1

E	Nr. exploatații	Vaci alăptante			Juninci		Vițele sub 12 luni		Tauri autorizați MN
		Total	S.P.	S.S.	Total.	S.P.	Total	S.P.	
51 - 100	4	212	118	94	37	37	19	19	6
21 - 50	6	148	79	69	17	4	3	3	3
11 - 20	6	64	21	43	15	13	0	0	2
1-4	1	2	2	0	0	0	0	0	1
Total	17	426	220	206	69	54	22	22	12

Structura efectivului pe categorii fiziologice și secțiuni ale R.G. in functie de dimensiunea exploatației (E) la sfarsitul anului de control 30.09.2025

Tabelul 2

E	Nr. exploatatii	Vaci alaptante			Juninci		Vițele sub 12 luni		Tauri autorizați MN
		Total	S.P.	S.S.	Total.	S.P.	Total	S.P.	
101-250	1	101	12	89	2	2	13	13	1
51-100	3	98	98	0	49	49	2	13	13
21 - 50	9	193	108	85	13	13	9	9	6
11 - 20	4	52	11	41	1	1	0	0	3
5-10	1	2	2	0	0	0	0	0	1
1-4	1	2	2	0	0	0	0	0	1
Total	19	447	231	216	65	65	24	24	17

Durata medie de exploatare este de 8 ani și 11 luni, dar este relativă deoarece efectivul de animale este alcătuit din animale tinere. Raportul între sexe calculat pentru animalele născute în România în anul de control 2024-2025: 1,3/1 (F/M)

3. Structura efectivului pe categorii fiziologice și secțiuni ale R.G. pe județe la inceputul anului de raportare 01.10.2024

Tabelul 3

Judet	Nr. exploatatii	Vaci alaptante			Juninci		Vițele sub 12 luni		Tauri autorizati MN
		Total	S.P.	S.S.	Total.	S.P.	Total	S.P.	
CARAS-SEVERIN	1	15	0	15	2	0	0	0	1
CLUJ	2	12	12	0	0	0	0	0	2
HARGHITA	2	113	6	107	8	8	2	2	1
HUNEDOARA	1	12	0	12	0	0	0	0	0
NEAMT	1	16	5	11	2	0	2	2	1
SIBIU	8	214	193	21	54	45	18	18	6
SUCEAVA	2	44	4	40	3	1	0	0	1
Total	17	426	220	206	69	54	22	22	12

Structura efectivului pe categorii fiziologice și secțiuni ale R.G. pe județe la anulul sfarsitul de raportare 30.09.2025

Tabelul 4

Judet	Nr. exploataii	Vaci alaptante			Juninci		Vițele sub 12 luni		Tauri autorizati MN
		Total	S.P.	S.S.	Total.	S.P.	Total	S.P.	
CARAS-SEVERIN	1	16	0	16	0	0	0	0	1
CLUJ	2	13	13	0	1	1	1	1	2
HARGHITA	2	111	12	99	2	2	13	13	2
HUNEDOARA	1	15	0	15	0	0	0	0	0
NEAMT	1	18	5	13	2	2	1	1	1
SIBIU	9	200	180	20	57	57	5	5	8
SUCEAVA	3	74	21	53	3	3	4	4	3
Total	19	447	231	216	65	65	24	24	17

Date cu privire la înregistrarea genealogiei animalelor din rasă Galloway

Elementele de bază pentru recunoașterea genealogiei unui animal sunt constituite de datele de montă/inseminare și fătare înregistrate de fermier, colectate, validate și operate în aplicația informatică de gestionare și prelucrare a datelor de personalul societății de ameliorare.

Înregistrarea datelor cu privire la reproducție

În fermele de bovine pentru carne din rasa Galloway, reproducția se realizează prin montă naturală în harem. În anul 2024-2025, s-a înregistrat un număr de 17 de masculi utilizați la montă, care îndeplinesc următoarele condiții:

- sunt animale de reproducție de rasă pură;
- sunt înscriși în secțiunea principală a registrului genealogic;
- au un certificat zootehnic emis în conformitate cu cerințele din Regulamentul nr. 602 din 15 aprilie 2020 de modificare a Regulamentului de punere în aplicare (UE) [2017/717](#) privind modelele de certificate zootehnice pentru animalele de reproducție și materialul germinativ provenit de la acestea, Anexa I, Secțiunea A.

Montele în harem s-au transmis de către crescători prin intermediul documentului de notificare înregistrare monte în harem, conform regulamentului de organizare și funcționare a Registrului Genealogic al rasei.

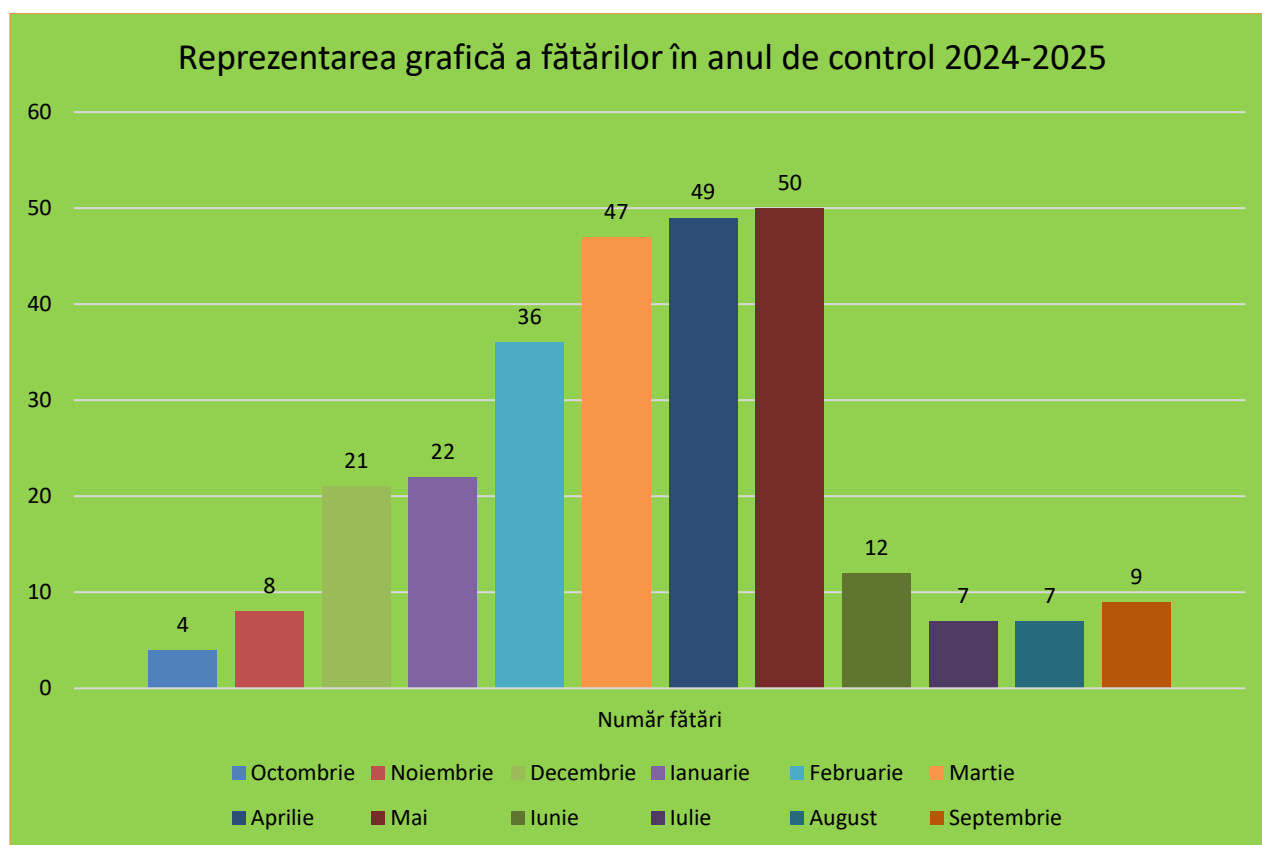
Fătările se înregistrează în baza documentului de notificare înregistrare viței, transmis trimestrial de către crescător, în care se consemnează următoarele date despre produs: numărul matricol, numele și rasa vițelului, rasa părinților, data nașterii vițelului, numărul matricol al mamei, numărul matricol al tatălui, tipul monte fecunde, tipul fătării, ușurința fătării, rangul fătării mamei și greutatea la naștere a vițelului.

În anul de control 2024-2025, s-au înregistrat 270 fătări, conform tabelului 5.

Numărul de fătări înregistrate în anul de control 2024-2025

Tabelul 5

Luna	Număr fătări
Octombrie	4
Noiembrie	8
Decembrie	21
Ianuarie	22
Februarie	36
Martie	47
Aprilie	49
Mai	50
Iunie	12
Iulie	7
August	7
Septembrie	7
Total	270

Majoritatea fătărilor în ferme sunt grupate, iar fătările se pot programa ușor, în funcție de perioada în care a fost introdus taurul pentru reproducție în harem, după preferințele și posibilitățile crescătorului.

Sistemul de creștere vacă alăptantă și vițel, presupune de regulă o programare a fătărilor primăvara devreme, astfel încât până la intrarea în stabulație toți vițelii să fie valorificați alături de animalele reformate.

Monta se execută de regulă în harem, avându-se în vedere evitarea consagvinizării. În alegerea taurului se ține cont de ascendența sa prin analiza pedigreeului, de performanțele proprii obținute în urma controlului performanțelor, inclusiv rezultatele bonității toate aceste informații fiind înglobate în indexul valorii de ameliorare.

În anul 2024-2025, 48% dintre fătări au fost înregistrate primăvara devreme (lunile februarie-

aprilie), iar în proporție de 32% dintre fătări au avut loc în timpul verii, pe pășune. 20% dintre fătări s-au înregistrat în timpul iernii.

4. Rezultatele medii ale populației, obținute în urma testării performanțelor pentru caracterele vizate de programul de ameliorare al rasei

a. Rezultatele medii obținute în urma testării performanțelor înainte de înțârcare

Pe parcursul întregului proces de înregistrare, există 5 elemente-cheie esențiale de informații care sunt incluse în înregistrările de date ale oricărui animal: numărul de identificare al animalului, data înregistrării, numărul de identificare al locației, numărul de identificare al înregistratorului (persoana înregistrată), înregistrarea ușurinței la fătare și a greutății vii a vițelului la naștere.

Observarea, măsurarea și înregistrarea acestor date sunt responsabilitatea crescătorului. Datele colectate la naștere includ: numărul de identificare al femelei; numărul de identificare al vițelului; data nașterii; greutatea la naștere; data cântăririi și ușurința fătării și vor fi realizate în primele 24 de ore de la fătare și vor fi transmise trimestrial societății de ameliorare, conform regulamentului de organizare și funcționare al societății de ameliorare.

Codurile utilizate pentru înregistrarea ușurinței fătării:

1. Fătarea ușoară fără asistență
2. Fătare ușoară cu asistență
3. Fătare dificilă (asistență de 2 sau mai multe persoane)
4. Cezariană
5. Embriotomie.

În urma înregistrării datelor, s-au calculat valorile medii, conform tabelelor 6 și 8, pentru:

- Intervalul între fătări; vârsta la prima fătare;
- Ușurința la fătare – nota la fătare și greutatea la naștere a vițelului;
- Eficacitate carieră.

5. Caractere ale rasei, valorile medii ale populației și variabilitatea

Tabelul 6

Parametru urmarit	U.M.	Nr. Inreg.	Media aritmetica	Abaterea std. a mediei aritmetice	Abaterea std. a valorii individuale (+/-)	Coef. de variabilitate	Valoare minima	Valoare maxima
Greutate produs	kg	270	29.20	4.20	0.19	14.39	25	39
Interval dintre fatari	zile	270	429.49	37.74	0.34	8.78	314	465
Nota la fatare	pct	270	1.00	0.00	0.00	0	1	1
Eficacitate cariera	nr	281	3.09	1.07	0.06	34.76	1	6

6. Caractere ale rasei, valorile medii ale animalelor din secțiunea principală și variabilitatea

Tabelul 7

Parametru urmarit	U.M.	Nr. Inreg.	Media aritmetica	Abaterea std. a mediei aritmetice	Abaterea std. a valorii individuale (+/-)	Coef. de variabilitate	Valoare minima	Valoare maxima
Greutate produs	kg	155	27.89	3.28	0.22	11.79	25	38
Interval dintre fatari	zile	115	423.80	36.06	0.46	8.50	319	465
Nota la fatare	pct	115	1.00	0.00	0.00	0	1	1
Eficacitate cariera	nr	131	3.19	1.03	0.08	32.51	1	5

7. Caractere ale rasei, valorile medii ale animalelor din secțiunea suplimentara și variabilitatea

Tabelul 8

Parametru urmarit	U.M.	Nr. Inreg.	Media aritmetica	Abaterea std. a mediei aritmetice	Abaterea std. a valorii individuale (+/-)	Coef. de variabilitate	Valoare minima	Valoare maxima
Greutate produs	kg	115	31.13	4.67	0.32	15.02	25	39
Interval dintre fatari	zile	115	435.81	38.67	0.50	8.87	314	465
Nota la fatare	pct	115	1.00	0.00	0.00	0	1	1
Eficacitate cariera	nr	111	2.98	1.11	0.09	37.37	1	6

8. Indicatori medii de performanță pentru caracterele de reproducție

în perioada 01.10.2024-30.09.2025

Numărul de animale cu fatari in perioada (N.ev), greutatea la fatare a viteilor (GP), nota la fatare (NF), varsta la prima fatare (VP), interval intre fatari (CI)

Tabelul 9

Nr. crt.	Nume exploatare	N.ev fatari	Indicatori de reproducție			
			GP kg	NF	VP luni	CI zile
1	AVRAMESCU-FLUTUR COSMIN	28	25	1	26	428
2	BACIU IOAN	6	25	1	26	448
3	BASA PETER	50	23	1	26	448
4	BELECA LIVIU	20	24	1	25	416
5	BOTH OTTO	11	23	1	29	422
6	CANDREA ATANASIE	5				
7	CICITU MARIAN	10	25	1	24	386
8	GASPAR IOSIF	12	23	1	31	435
9	I.I. IANCU M. MIHAI	10	24	1	26	384
10	INST. UNIVERSITATEA DE STIINTE AGRICOLE SI MEDICINA VETERINARA - ACTIVITATE ECONOMICA	9	28	1	35	402
11	NASTEA OCTAVIAN		27	1	27	430
12	P.F.A. ZAV IOAN-TOMA	19	25	1	16	
13	RANTA ANA	2	23	1	32	465

14	S.C. ATLANTIC TRAVELS S.R.L.	10	23	1		465
15	S.C. ATLANTIC TRAVELS S.R.L.	4	23	1	34	452
16	S.C. BIO-CINEGETICA S.R.L.	20	25	1	28	418
17	S.C. BOVIS AGNITA S.R.L.	25	26	1	31	425
18	S.C. NIC-FAB PELISOR S.R.L.	18	26	1	30	396
19	VARGA ANDREEA-GABRIELA	11	26	1	32	396
Total general		270	22	1	29	429

b. Rezultatele medii ale populației în urma testării performanțelor după înțârcare

Cântăririle post înțârcare vizează toate animalele prezente în exploatație cu o vârstă cuprinsă între 256 și 500 de zile pentru care crescătorul solicită înscrierea în secțiunea principală a registrului genealogic în scopul reținerii la reproducție, în vederea obținerii greutatei corectate pentru vârsta de 365 de zile (G12L). Cântăririle sunt efectuate de un tehnician angajat al societății de ameliorare, datele obținute vor fi înregistrate în buletinul de control conform metodologiei de efectuare a testării performanțelor.

În anul de control 2024-2025, au fost efectuate un număr de 139 de cântăriri.

Indicatori medii de performanță pe exploatații pentru caracterele de producție

Numar de animale (N), greutatea la intarcare (G-7L), sporul mediu zilnic la intarcare (SMZ-7L), greutatea la 12 luni (G-12L), sporul mediu zilnic la 12 luni (SMZ-12L)

Tabelul 10

Nr. crt.	Nume exploatare	N	Indicatori de productie			
			G 7L kg	SMZ 7L gr/zi	G 12L kg	SMZ 12L gr/zi
1	AVRAMESCU-FLUTUR COSMIN	3			308	641
2	BACIU IOAN	11	118	388	185	385
3	BASA PETER	22			261	754
4	BELECA LIVIU	20	186	718	304	726
5	BOTH OTTO	8	193	716	251	764
6	CICITU MARIAN	6	179	700	258	705
7	I.I. IANCU M. MIHAI	9	201	717	235	581
8	INST. UNIVERSITATEA DE STIINTE AGRICOLE SI MEDICINA VETERINARA - ACTIVITATE ECONOMICA	7			297	818
9	NASTEA OCTAVIAN	10	192	695	277	777
10	S.C. BIO-CINEGETICA S.R.L.	15	164	649	240	652
11	S.C. BOVIS AGNITA S.R.L.	8	178	753	228	658
12	S.C. NIC-FAB PELISOR S.R.L.	16	183	799	210	503
13	VARGA ANDREEA-GABRIELA	4	177	797	204	642
Total general		139	177	693	251	662

Deoarece există fermieri noi, în mod constant, care aleg achiziționarea femelelor de reproducție (vișele, juninci, vaci) și tauri pentru reproducție din import, putem justifica astfel motivul pentru care controlul performanțelor producției de carne a fost efectuat doar în 13 exploatații din numărul total de 19 de exploatații înscrise în programul de ameliorare.

c. Evaluarea genetică a reproducătorilor

Deși evaluarea animalelor se poate realiza prin numeroase metode și la nivele diferite de detaliere, din considerente economice și practice, prezintă interes doar acele criterii sau caractere care pot fi evaluate cu costuri și eforturi sociale care să justifice rezultatele obținute. Datele culese trebuie de asemenea să fie suficiente și relevante statistic pentru a putea estima valorile de ameliorare.

Ponderea caracterelor în indexul valorii de ameliorare totală este următoarea:

$$EBV_{Total} = 0.6 * EBV_{Carne} + 0.3 * EBV_{Reproductie} + 0.1 * EBV_{Fitness}$$

$$EBV_{Carne} = 1.0 * EBV_{G210}$$

$$EBV_{Reproductie} = 0.6 * EBV_{Fertilitate} + 0.4 EBV_{Usurinta_la_fatare}$$

$$EBV_{Usurinta_la_fatare} = 0.5 EBV_{Greutate_fatare} + 0.5 EBV_{Nota_fatare}$$

$$EBV_{Fitness} = 1.0 * EBV_{Eficacitate_productiva}$$

Metoda estimării valorilor de ameliorare a fost Metoda BLUP model animal, unicaracter, cu repetabilitate, fără grupe genetice. Indicii valorii de ameliorare au fost determinați pentru un număr de 197 animale, din 19 exploatații, iar valoarea medie obținută a fost de 100.01, conform tabelului 11.

9. Evaluarea genetică a femelelor înscrise în registrului genealogic – valori de ameliorare obținute

Tabelul 11

Nr crt	Parametrul urmărit	Indicator VA	Valoarea de ameliorare medie
1	Greutatea la înțarcare	EBV G210	100,06
EBV carne			99,96
2	Fertilitate	EBV IF	100,29
3	Greutatea la naștere	EBV GN	101,07
EBVReproducție			100,29
4	Eficacitate productiva	EBVFitness	100,31
Valoarea de ameliorare totală- IVAT			100,04

Determinarea coeficientului de consangvinizare și a gradului de izolare reproductivă

Rasa Galloway în România este o rasă de tranziție neizolată reproductiv ($GIR = -0,02$). Pentru evitarea depresiunii de consangvinizare se va urmări ca animalele împerecheate să nu aibă strămoși comuni în generația de părinți și de bunici.

Pentru analizarea statusului privind izolarea reproductivă s-a calculat valoarea coeficientului de izolare reproductivă (pentru femele adulte de reproducție), pe baza relației următoare (S. Wright, 1921, citat de Drăgănescu, 1972, 1979):

$$C. I. R. = AA - (AI + II) / AA + AI + II \text{ unde:}$$

AA= numărul de indivizi cu ambii părinți autohtoni;

AI= numărul de indivizi cu un părinte autohton și unul imigrant;

II= numărul de indivizi cu ambii părinți imigranți.

Coeficientul de izolare reproductivă poate lua valori în intervalul $[-1, +1]$.

Când C.I.R. = -1, avem de-a face cu o populație deschisă.

Când C.I.R. = +1, avem de-a face cu o populație izolată reproductiv.

10. Valoarea gradului de izolare reproductivă

Tabelul 12

Nr animale în matcă	AA	AI	II	GIR
297	145	98	54	-0,02

11. Determinarea coeficientului de consangvinizare

Coeficientul de consangvinizare pentru animalele înscrise în registrul genealogic al rasei s-a calculat pe baza întregii genealogii a fiecărui animal, atât cât este ea cunoscută, pe baza formulei:

$$F_X = \sum \left(\frac{1}{2} \right)^{n_1 + n_2 + 1} \cdot (1 + F_A)$$

Unde:

F_X = coeficientul de consangvinizare a animalului în cauză;

n_1 = numărul schimbărilor de generație de la tatăl lui X la strămoșul comun;

n_2 = numărul schimbărilor de generație de la mama lui X la strămoșul comun;

F_A = coeficientul de consangvinizare a strămoșului comun.

Valoarea medie a coeficientului de consangvinizare

Tabelul 13

RASA	N (capete)*	Coeficientului de consangvinizare**
Galloway	733	3,14%

*N – numărul de animale în statistica

**Valoarea maximă a coeficientului de consangvinizare admisă este: 6,25.

Pentru evitarea consangvinizării se pun în aplicare următoarele acțiuni:

- Însămânțarea artificială;
- Importul taurilor pentru reproducție;
- Crearea de familii de tați în cadrul exploatației;
- Ciclul de utilizare a taurilor în fermă: 2 ani, în cazul în care fiicele sunt reținute la reproducție;
- Evaluarea pedigreeului animalelor și potrivirea familiilor.

Președinte,

Vlas Mihai

